

SALVADOR CARDÚS I ROS

L'Europa dels tam-tam

L'elevada abstenció de les darreres eleccions europees és una dada tan significativa que fa que totes les altres perdin el seu interès. Una participació que es mou entre el 50 per cent al País Valencià i el 38 per cent de les Illes, amb un 44 per cent de mitjana en conjunt, vol dir que la major part del país ha quedat fora de la decisió. Així, que el PP passi davant de CiU a Catalunya és un fet difícil d'analitzar atenent estrictament el sentit europeu de la convocatòria. I, naturalment, l'hegemonia socialista és risible si es té en compte que es construeix sobre la pèrdua de més de 100.000 vots només a Catalunya.

Igualment, al costat de l'enfonsada de CiU, que ERC es vanti d'un increment percentual notable però sobretot imputable a aquesta mateixa abstenció i amb un efecte negatiu sobre el conjunt del nacionalisme a causa d'una divisió que, comptat i debatut, en fa endarrerir el pes relatiu i absolut, territori per territori, doncs ja veieu quina gràcia. Sumant Galeusca i Europa dels Pobles, després de dividir el nacionalisme als tres territoris, els uns i els altres han aconseguit la magna proesa de perdre el 40 per cent dels vots obtinguts el 1999, amb una especial incidència a les Illes Balears, on es queden amb el 50 per cent de vots menys.

A més, l'esquizofrènia analítica és total. Tothom s'ha presentat a Europa fent discursos d'un localisme baix de sostre i acusant els altres de ser els que el feien, i, a l'hora d'avaluar els resultats, els han tornat a considerar estrictament en clau local, oblidant que hom es presentava a Europa. Escoltar el Pepe Borrell explicar la derrota de CiU perquè feia "discurs identitari", després de la seva campanya plena a vessar d'espanyolisme exacerbada, fa caure de cul.

Des del meu punt de vista, la primera cosa que cal estudiar és precisament l'abstenció. I prescindir-ne a l'hora d'extraure'n conclusions, com es fa aquests dies, és delirant. D'aquí, que la primera consideració a fer sigui la següent: els partits no tan sols no han sabut plantejar adequadament unes eleccions europees, sinó que ara també s'equivoquen a l'hora d'analitzar els resultats, tret que simplement menteixin, sabent-ho, a favor seu. La segona consideració és que l'abstenció no ha estat pas una feblesa dels electors, sinó l'expressió de la poca importància que els mateixos partits han atribuït al Parlament europeu. Quines tries tan diferents de candi-

dades que fan els partits quan es tracta de proposar comissaris europeus! I ja se sap que, pel Parlament, es busquen perfils de vells polítics cremats o que fan nosa, o candidats emblemàtics en clau interna però sense currículum ni perfil europeista.

En tercer lloc, el que és clar és que l'abstenció no s'ha repartit de manera proporcional entre els partits, sinó que ha afectat especialment, als Països Catalans, aquells que tenen un perfil nacionalista. I això per diverses circumstàncies. Per exemple, per la circumscripció única a l'estat espanyol, que ha portat a unes coalicions absurdes. O bé, per l'elector que sap que a Europa només compten els interessos estatals i que les nacions sense estat hi són invisibles. I, sobretot, per la divisió interna dels nacionalistes, que en aquest cas era tan injustificable, que m'atreveixo a considerar-la una vertadera traïció al país, amb un dels episodis més lamentables del nacionalisme dels darrers anys, com ha estat el desacord políticament injustificable entre el PSM i ERC, i no per culpa dels primers, és clar.

La realitat d'aquestes eleccions convida, en efecte, a la desolació i el desànim. Just allà on els nacionalistes hauríem d'excel·lir, que és en la nostra projecció internacional i que ara i aquí s'havia de traduir a fer lluir la llarga tradició europea, és on hem punxat. I ens ha passat per haver quedat atrapats en el pitjor dels localismes, oblidant els interessos generals dels europeus. Centrar el debat en el que tothom sabia que era una causa perduda des del primer dia, com la del reconeixement oficial del català, per només aconseguir, d'altra banda i en el millor dels casos, que la Constitució europea fos oficialment traduïda —quan existís—, al català i per tal que ens hi poguéssim dirigir i rebre'n respostes —nosaltres que mai els hem hagut de dir res, encara, a les institucions europees—, des d'un punt de vista popular, és una pallassada i no pas un fet històric com algú ens volia fer creure. Certament no és menys pallassada que Mayor Oreja o Borrell es dediquessin a discutir sobre la guerra de l'Iraq o els papers de Salamanca. Però com el lector s'imagina, no trobo cap consol en el fet que tots els candidats, més que presentar-se a l'Europa dels Estats o l'Europa dels Pobles, semblés que es presentaven a l'Europa dels tam-tam.

“Just allà on els nacionalistes hauríem d'excel·lir, que és en la nostra projecció internacional, és on hem punxat. I ens ha passat per haver quedat atrapats en el pitjor dels localismes”

Salvador Cardús és sociòleg